

ΜΗ ΧΑΛΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαρ ἢ οἷς, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσαῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλιμόρου παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΦΥΤΗΤΗΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ

Ὁ Αὐγούστος εὐρίσκεται περὶ τὴν δύσιν του, τὰ μαῖστρά-
λια περὶ τὴν πρώτην αὐτῶν ὀλόδροσον νεότητα, αἱ νύκτες
μόλις τῇ συνδρομῇ χειμερινῷ ἐπανοφωρίου διανύονται ἐπὶ τῶν
ὑπαιθρίων θεάτρων καὶ καφενειῶν, τὰ θεατρικὰ προγράμματα
ἀναγράφουσι στερεοτύπως ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τῶν τὸ «διὰ
τελευταίαν φοράν», τὰ σταφύλια πληθύνονται, αἱ πτερωταὶ
τίγρεις τῶν ὕπνων τοῦ Ἰουνίου ἀραιοῦνται, αἱ χελιδόνες
ἀνήσυχου πηγαινοέρχονται ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, συσκεπτόμεναι
περὶ τῆς προσεχοῦς φυγῆς τῶν, καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν, ἀνά
πάσαν γωνίαν γῆς ἑλληνικῆς, ὅπου νεότης σπουδάζουσα, ἄλ-
λων χελιδόνων ὄμιλοι, οὐχὶ ὀλιγώτερον πτωμίλοι καὶ πτε-
ρυγίζοντες, συνερχόμεν' εἰς αὐτοσχεδίους κύκλους ἀνά τρεῖς,
ἀνά πέντε, ἀνά δέκα, ὄνειροπολοῦσι καὶ πλάττουσι καὶ δια-
σκευάζουσιν ἐκ τῶν προτέρων τὰ τῆς προσεχοῦς αὐτῶν ἀνα-
χωρήσεως καὶ διαμονῆς ἐν τῇ σεπτῇ πρωτευούσῃ, ἐμπειρό-
τερον μὲν καὶ συνετώτερον οἱ μὴ διὰ πρώτην φοράν πέραν ἔ-
κει ξενητευόμενοι, ἄφρονι δὲ καὶ πλήρεις παλμῶν καὶ ἐμ-
παθοῦς ἀνησυχίας οἱ πρωτοετείς, δι' οὓς αἱ Ἀθηναίαι εἶνε ὁ
ὑπὸ αἰγλῆς περιστεμμένος Ὀλυμπος τοῦ Ὀμήρου, τὸν ὁποῖον
ἄλλως τε ἔχουν ἀκόμη φρέσκον εἰς τὴν μνήμην τῶν.

* *

Ἄλλ' ἂν αἱ χελιδόνες ἐτοιμάζονται ἤδη νὰ ἐγκαταλίπω-
σι τὰς μικρὰς φωλεὰς τῶν, θὰ τὰς ἐπανεύρωσι τοῦ χρόνου,
ὅταν ἐπανεέλθουν μετὰ τὴν ἀνοιξιν· θὰ ἐπανεύρωσι τὸ σκιερὸν
δένδρον, τὴν φιλόξενον στέγην, τὸ ἀνθοστεφές παράθυρον,
τὴν ἀφελῆ καλύβην, — ἕκαστον τούτων κόσμος ὀλόκληρος,
ἐφ' οὗ περιέχεται ὡς πατρίς, ἡ φωλεὰ τῶν· καὶ ἂν ἡ ἀγριό-
της τοῦ χειμῶνος, ἡ παιδικῆς ἡδονῆς ἡ ἀπανθρωπία κατέ-
στρεψε ταύτην, δὲν θὰ στενοχωρηθῶσιν οἱ ἐρατεινοὶ ἀποδημη-
ταί· ἀρκεῖ ἡ θέλησις, μικρὰ τις ἐργασία τοῦ ράμφου· καὶ τῶν
πτερῶν, καὶ τὸ παλάτιον τῶν ἀνοικοδομεῖται. Τοιαύτας ὅμως
χάριτας καὶ προνόμια, τὰ ὅποια μόνῃ ἡ βασίλισσα φύσις ἀ-
πονέμει εἰς τοὺς μόνον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν μεγάλων αὐτῆς
πτερυγῶν ζῶντας ὑποκόους τῆς ἀνευ ἄλλων ὑπάρξεως ὄρων,
τοιαύτας χάριτας δὲν ἔχουσιν αἱ ἀκαδημαϊκαὶ χελιδόνες, αἱ
ζῶσαι ὑπὸ τοὺς νόμους τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ
πτωχοὶ φοιτηταί, ἅμα καταφθάσαντες εἰς Ἀθήνας, εἰμὴ
ἐλεηθῶσιν ὑπὸ εὐδαίμονος προκαταπλεύσαντος φοιτητοῦ, ἀ-
ποκομιζόμενοι προσωρινῶς ἐν τῷ ἰδίῳ ἐκείνου δωματίῳ, ἀπο-
καθίστανται ἐν τῷ πρώτῳ τυχόντι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν ξε-

νοδοχείῳ τοῦ ὕπνου, ἐξ οὗ, ἀπὸ τῆς πρωίας μέχρι τῆς νυκτὸς
μετὰ ὕπνον ἐπὶ σινδῶνων ἀμφιβόλου λευκότητος καὶ ὑπὸ δῆ-
γματα κόρων ἀναμφιβόλου δριμύτητος, ὀρμώμενοι εἰς ἀνα-
ζήτησιν δωματίου, δὲν κατορθοῦσι τοῦτο εἰμὴ κακοὶ κακῶς
μετὰ πολλῶν ἡμερῶν ἀγωνιώδη ἀναζήτησιν πολλάκις, ἀρθό-
νω ἰδρωτί περιχθέντες, καὶ ἀδρῶς ἀπομαχθέντες τὸ βαλάν-
τιον ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.

Καὶ ἂν ἡ ἀγωνία αὕτη τῆς ἀναζητήσεως εἶνε νόμος ἀπα-
ράγραπτος διὰ τὸν φοιτητὴν, δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν
εἰς τίνα καταπληκτικὸν βαθμὸν ὑψοῦται καὶ θὰ ὑψωθῆ ἔτι
τὸ θερμόμετρον τῆς ἀγωνίας ταύτης ἐφέτος μετὰ τὴν ὑπέρογ-
κον καὶ διπλῆν ἐνίστη καὶ ἀναιδῆ πάντοτε ὑπερτιμη-
σιν τῶν ἐνοικίων, ἀπὸ τοῦ μαρμαροκτίστου μεγάρου μέχρι
τοῦ ἐλαχίστου τρωγλοδυτικῷ δωματίῳ τοῦ σπουδαστοῦ.
Ἄλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἐνοικίων ἐγένετο ἤδη ἀπο-
χρῶν λόγος εἰς ἓν τῶν προηγουμένων φύλλων τοῦ «Μὴ Χά-
νεσαι» ὑπολείπεται νὰ εἰπωμεν ὀλίγα περὶ τοῦ ἐτέρου στοι-
χείου τῆς πρώτης ἀνάγκης, τοῦ ἐπίσης ἀναποφεύκτου, ὅπερ
εἶνε ἡ **τροφή** καὶ καθίσταται πάλιν διὰ τὸν ἀτυχῆ φοιτη-
τὴν βάσανος καὶ ἀισχροκέρδεια διὰ τὸν ξενοδόχον του.

* *

Ἐάν οἱ οἰκοδεσπότες κῦξισαν ἐφέτος τὴν τιμὴν τῶν ἐνοι-
κίων, ἔχουσι καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ μετὰ παρρησίας πραξικο-
πεῖν· ἀλλ' ἡ ἐργασία τῶν ξενοδοχείων εἶνε ὑπόπολος, ἐνε-
δρεύουσα, λανθάνουσα, ὑπὸ μειδιῶσαν πολλάκις ἐπιφάνειαν,
ὑπὸ τοὺς χαριεντισμούς τοῦ ξενοδόχου καὶ τὰ στιλπνά του
κάτοπτρα. Δὲν ὀμιλοῦμεν περὶ τῶν πρωτευόντων ἐστιατο-
ρίων, ἅτινα δὲν συντηροῦνται ὑπὸ τῶν φοιτητικῶν βαλαν-
τίων ὑπ' ὄψει ἔχομεν τὰ ὁμοίωσχημα ὡς ἐπὶ τὰ πλεῖστον ἐν
ἰσογειῶς ξενοδοχεῖα ἐκεῖνα, τὰ τόσον πυκνῶς ἀπαντῶντα
ἐν πάσῃ συνοικίᾳ, μετὰ μίαν μεγάλην ἐπιγραφὴν ἐπὶ τοῦ τοί-
χου γεγραμμένην ἢ ἀνηρτημένην ἐπὶ δόρατος, χρῆν ἐκτε-
λοῦσαν ἰστοῦ ἀράχνης· τὰ καταστήματα ταῦτα ἀνοίγουσι
τὰ πλεῖστα μετὰ τὴν ἔλευσιν τῶν φοιτητῶν, κατὰ τὰς ἀρχὰς
Σεπτεμβρίου, καὶ κλείουσι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των, λήγον-
τος τοῦ Ἰουνίου. Ἐντὸς αὐτῶν δις τῆς ἡμέρας ὀφείλουσιν οἱ
νέοι μας νὰ συνέλθωσιν, ἀναζωογονοῦντες τὰ κουρασμένα
μέλη των ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῶν ἐδωλίων τῆς ἀκροάσεως.
Ἄλλους παρέσυρεν ἐκεῖ ἀπλούστατα ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ξενο-
δοχείου, ἀναπολοῦσα εἰς αὐτοὺς ὅ,τι προσφιλέστερον δύναν-
ται νὰ ἀναπολήσωσι τὴν πατρίδα, ἄλλους διητύθηνεν ἐκεῖ ἡ
σύστασις πολυπειροτέρου τινος συμφοιτητοῦ, ἄλλους ἡ ἰδι-

νής. Τῇ αὐτῇ στιγμή ἤρχισε νὰ κινῆται καὶ ἡ ἐν ἄλλω τόπῳ εὐρισκομένη (δευτερεύουσα) μηχανὴ δι' ἀναλόγου μέρους τῆς ἀρχῆθεν εἰς ἐνέργειαν τεθείσης ἀτμοδυνάμεως, ἀρκετοῦ ὅπως κινῶνται ἐν ὁμοειδεῖ λειτουργία ἐν τυπογραφικῶν πιεστήριον, μία ὑδραντλία καὶ ἄλλαι παρόμοιαι μηχαναί. Τοῦθ' ὅπερ εἰδείκνυεν ὅτι διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ μεταβιβάζεται ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο μέρος δύναμις. Ἐκτοτε ἐγενήθη ἡ ἐλπίς ὅτι ἀργὰ ἢ ἐγγύγωρα θὰ κατορθωθῇ ἡ χρησιμοποίησις τῆς δυνάμεως τοῦ ὕδατος ποταμῶν, λιμνῶν, καταρρακτῶν, αὐτῆς ἀκομῆ τῆς παλιρροίας καὶ τῆς ἀμπώτιδος, πρὸς τὸν σκοπὸν παραγωγῆς ἰσχυρῶν ἠλεκτρικῶν ρευμάτων, αὐτὰ δὲ δι' ἀπομεμονωμένων συρμάτων νὰ βάλλωνται εἰς κίνησιν καὶ χρησιμοποιοῦνται αὐτῶ καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς διευθύνσεως πρὸς διαφόρους σκοποὺς ἐνεργείας. Ἡ πρώτη ὑπὸ μεγίστης ἐπιτυχίας στεφθεῖσα ἀπόπειρα μεταφορᾶς δυνάμεως—τοῦθ' ὅπερ καταντᾷ τὸν ἠλεκτρισμὸν γίγαντα ἑκατομμυριοδύναμον Μανιάτην τῆς ὑψηλῆς—ἐγένετο ὑπὸ τῶν μηχανικῶν Κρετὲν καὶ Φέλιξ ἐν τινι ζαχαροποιεῖῳ, ὅπου δι' ἠλεκτρισμοῦ ἐγένετο ἡ ἀπὸ τῶν πλοίων ἐκφόρτωσις τῶν κοκκινογούλιων, ἠρωτριώθησαν δὲ εἰς χιλίων μέτρων ἀπόστασιν ἀγροὶ ὅπου ἐπρόκειτο νὰ φυτευθοῦν κοκκινογούλια.

Κατὰ δὲ τὴν ἐν εἰς 1879 Βιομηχανικὴν Ἐκθεσιν τῆς Βιέννης ὁ μεγαλοφυὴς ἠλεκτρικὸς Βέρνερ Σίμενς ἐξέθεσε τότε τὸν πρῶτον ἠλεκτρικὸν σιδηρόδρομον, μήκος ἔχοντα 300 μέτρων, δοθέντα εἰς δημοσίαν χρῆσιν, τῇ δὲ 12ῃ Μαΐου 1881 ὁ αὐτὸς Σίμενς ἐνεκαινίσθη τὸν ἰδίαν δαπάνην κατεσκευασθέντα ἐν Βερολίῳ ἠλεκτρικὸν σιδηρόδρομον μήκους διώμισι χιλιομέτρων. Μετὰ τὰς ἀποπειράς αὐτὰς κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου μᾶλλον τελειοποιημένος καὶ βελτιωμένος ὁ ἐν τῇ Ἡλεκτρικῇ Ἐκθέσει σιδηρόδρομος, περὶ τοῦ ὁποίου φυλάξατε τὴν ὁρεξίν σας διὰ τὸ προσεχὲς φύλλον.

Ρακοςυλλέκτης.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Ἡ χώρα τῶν Κομαλίων. Βιβλίον ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τῶν Παρισίων περιγράφει ταξείδιον εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Ἀφρικὴν, ἀνὰ τὴν χώραν τῶν Κομαλίων. Μεταξὺ ποικίλων πληροφοριῶν περὶ αὐτῶν, μανθάνομεν ὅτι πιστεύουν εἰς τὴν μετεμψύχωσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐλεοῦντες τὰ ζῶα, ὠκοδόμησαν αἴσυλα προσιτὰ εἰς κάθε ζῶον ἄρρωστον ἢ κακομεταχειρισμένον. Ἱερεῖς ἐπιμελοῦνται μετὰ περιπαθοῦς φροντίδος διαφόρων εἰδῶν κτήνη, πρόβατα, σκύλους πλανοδίους κλπ. Ἀνοίγουν εἰς τὴν γῆν τρύπας, τὰς ὁποίας γεμίζουν μὲ κόκκους σίτου διὰ νὰ τρέφονται τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἐντομα. Λατρεύουν τὸ πῦρ τὰ σώματα μετακομίζουσι μετὰ θάνατον ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ πύργου τῆς Σιωπῆς, εἰδος ἀμφιθεάτρου εὐρέας, ἐστρωμένου διὰ πλακῶν ἐκτεθειμένων εἰς τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων τοῖς ἀποθέτουσι, καὶ ἀροῦ ξηρανθῶσι καλὰ τὰ πτώματα, ὡς νὰ ἦνε κορινθιακαὶ σταφίδες, τὰ βάζουν ὑστερα ὅλα μαζῇ εἰς μίαν τρύπαν.

Καθὼς πάντες οἱ Μουσουλμάνοι, οἱ Κομαλιῶτες σέβονται μεγάλως τοὺς γέροντας καὶ τοὺς παράφρονας· ἀλλὰ δεικνύονται σκληρότατοι πρὸς μερικὰς ἀσθενείας, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς πληγωμένους ἀπλῶς τοὺς ἀπομονοῦσι μέσα εἰς μίαν κλύβην ἐξω τοῦ χωρίου, μὲν τὸς φέρουν ὀλίγην τροφήν, καὶ

δὲν τοὺς ἀφίνουν ὡς συντροφικὰ παρὰ ἐν σανιδάκι, ἐφ' οὗ εἶνε γεγραμμένοι στίχοι τοῦ Κορανίου.

Αἱ κηδεῖαι τῶν ἐπιβάλλουσι καὶ συγκινοῦσι, ἔχουσι πολλὴν ὁμοίτητα πρὸς τὰς ἐπικηδείους πομπὰς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, ὡς περιγράφουσι αὐτὰς οἱ συγγραφεῖς. Νέα κέρη δηχθεῖσα ὑπὸ ὄψεος, καθ' ἣν στιγμήν ἐπερνε νερὸ ἀπὸ τῆ βρούσι, μετὰ δύο ὥρας ἀπέθανεν, ἡ πλήρης ὑγείας καὶ ἐξαιρετικῆς ὠραιότητος· τὸσον εἶνε ἰσχυρὰ τὰ δηλητήρια τοῦ τρομεροῦ φειθιοῦ, τὸ ὁποῖον ὀνομάζουσι *τριγωνοκέφαλον*. Ἡ νεκρὰ ἐτυλίχθη ἐντὸς λευκοῦ σαβάνου. Ἀπὸ πρώτας μέγας ἀριθμὸς ἰθαγενῶν, ἐνδεδυμένων τὰ ὠραιότερα τῶν, συνέρρευσε περὶ τὸ χορεῖον, ὅπου εἶχεν ἀναβιβασθῆ τὸ σῶμα· τὸ χορεῖον ἐφέρετο ὑπὸ ἑξ ἀνδρῶν, ἀνταλλασσομένων ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, εἰς τρόπον ὅστε ὅλος ὁ πληθυσμὸς ἀλληλοδιαδόχως ἐκράτησεν αὐτό. Ἐμπρὸς καὶ πίσω συνοδία γυναικῶν, αἵτινες ἐκρατοῦσαν ἀνὰ χεῖρας λιθαινετήρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔκαιον λιθάνι καὶ ἄλλα ἀρώματα. Οὔτε ψαλμὸς, οὔτε θορυβώδης ἐπίδειξις, ἐκτὸς τοῦ ὑποκόφου κρότου τῶν βημάτων, συνοδουμένων ὑπὸ τῆς μελαγχολικῆς μελωδίας «Λὰ Ἰλλά, Ἰλλάχ, Ἀλλάχ!»

Τὸ μέγιστον ὕδραγωγεῖον τοῦ κόσμου οἰκοδομεῖται ἤδη ἐν Γαλαμπί. Τὸ ὕψος τοῦ ὑπερβαίνει τὰ 180 μέτρα. Ἦρχισε τὸ 1880, θὰ τελειώσῃ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1884· τὸ ὅλον μήκος τοῦ θὰ ἦνε 564 μέτρα, ἡ μεγάλη καμάρα θὰ ἦνε 165 μέτρα. Τὸ οἰκοδόμημα ἐγείρεται λιθοσιδηροκτιστον συνήθη λιθοκτιστον μὲν ὕλην θὰ περιλάβῃ 17000 κυβικῶν μέτρων, καὶ 3,0 0,000 κυλόγραμμα σιδήρου. Ἡ ὀλικὴ δαπάνη ἀνέρχεται εἰς τρία ἑκατομμύρια φράγκων. Τοιοῦτον ἀνεγείρεται τὸ ὕδραγωγεῖον, ἐν τῶν θαυμασίων τοῦ κόσμου, οὐδὲν ἄλλο ἔχον ὡς ἀντίπαλον.

Ὁ μικρὸς σωτήρ. Εἶνε μόλις δεκατριῶν ἐτῶν, ὀνομάζεται Ἐρρίκος Γωτιέ, Γάλλος τὴν πατρίδα, καὶ ἔσωσεν ἀπὸ βεβαίου πνιγμοῦ ἑπταετὲς παιδάκι, τὸ ὁποῖον ἐνῶ ἔπαιζεν ἐπὶ τῆς παραλίας, ἐγλύστρησε καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ δεκατετραετὴς μεγαλόκαρδος διήρχητο τὴν στιγμήν ἐκείνην τυχαίως· ρίπτεται ἀμέσως εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κινδυνεύσας σώζει τὸν πνιγόμενον. Τὸ κοινὸν θριαμβευτικώτατα ἐξεδήλωσε τὰς συμπαθείας του εἰς τὸν μικρὸν σωτήρα. Ἀπὸ τοιαύτην παιδικότητα ποία ἀνδρικότης εἶνε ἐπόμενον νὰ διαπλάσθῃ! Ἐνθυμούμεθα δύο στίχους ἀπὸ τρομεροῦ μητρικοῦ ναυουρίσματος:

Ἀπὸ τοῦτα τὰ παιδιὰ
νᾶχαμε μιά δεκαριά...

Σήμερον πωλεῖται

ἀντὶ 10 λεπτῶν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ διανέμεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς τὸ **Θ'** φυλλάδιον

ΤΩΝ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΓΑΜΩΝ

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

τῆς ἀσφαλιτικῆς ἐταιρίας ἡ **Ἀγκυρα** μετεφέρθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *Φιλελλήνων*, ἐπὶ τῆς νεοδημητοῦ οἰκίας *Ἀλεξάνδρου Καμπά*.